

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
KALBŲ IR EDUKACIJOS KATEDRA

Patvirtinta
LSMU Senato nutarimu Nr. 33-04
2013 m. birželio 26 d.

MOKSLINIS MEDŽIAGOS INTERPRETACIJA UŽSIENIO KALBA

DOKTORANTŲ ROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:

LSMU MA Kalbų ir edukacijos katedros **docent dr. Silvija Rakutienė**

Padalinys, dalyvaujantis dalyko programoje:

LSMU MA Kalbų ir edukacijos katedra

Kaunas, 2016

Dalyko programos duomenys

Mokslo sritis	Žemės ūkio mokslai
Mokslo kryptis, šaka (kodas)	Veterinarija – 02A Zootechnika – 03A
Dalyko pavadinimas	Mokslinis medžiagos interpretacija užsienio kalba
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS kreditai)
Paskaitos	20 val.
Seminarai	10 val.
Konsultacijos	50 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1.	Prof. dr. Raimonda Brunevičiūtė	Kalbos ir edukacijos katedros profesorė	36 35 04	raimonda.bruneviciute@lsmuni.lt
2.	Dr. J. Ratė ir naitė	Kalbos ir edukacijos katedros lektorė	733703	jurate.cirunaite@lsmuni.lt
3.	Doc. dr. Silvija Rakutienė	Kalbos ir edukacijos katedros docentė	36 35 04	silvija.rakutiene@lsmuni.lt

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis

Sparti mokslo ir technologijų pažanga sulygoja sveikatos darbuotojų veiklos pokyčius – šalia gydomųjų funkcijų vis dažniau akcentuojamos ir mokslinės veiklos funkcijos. Būsimi veterinariniai medicinos ir zootechnikos mokslo daktarai savo profesinėje veikloje privalo gebėti sėkmingai naudoti akademinę kalbą rašydami mokslinius rašto darbus, pristatydami juos tarptautinėse konferencijose bei bendradarbiaudami su kolegomis.

Užsienio kalbos mokymas doktorantui suteikia galimybę kaupti žinias, sisavinti naujus mokymosi ir tyrimo metodus, leidžia keistis naujausia informacija ir patirtimi, padeda plėsti mokslinius ryšius bei tvirtinti profesinius kontaktus. Sugebėjimas suprasti ir tinkamai perteikti vertingą užsienio kalba parašytą mokslinį literatūrą ir bendrauti užsienio kalba suteikia specialistui aukštą kvalifikacijos kokybę bei ugdo visuminiškus mokslininko kompetencijas.

2. Dalyko programos tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis programos tikslas: padėti veterinariniams medicinos ir zootechnikos mokslininkams krypties doktorantams gyti komunikavimo raštu ir žodžiu mokslinėje užsienio kalboje kompetencijas.

Programos uždaviniai:

- Ņ Lavinti mokslo kalbos vartojimo g džiūs bei geb jim interpretuoti specialyb s literat r užsienio kalba.
- Ņ Ugdyti mokslinio teksto probleminio suvokimo ir rašymo g džiūs.
- Ņ Suteikti žini apie mokslin komunikacij raštu ir žodžiu bei ugdyti komunikavimo užsienio kalba geb jimus.

3. Baig studij program , doktorantai gis kompetencij :

- Suprasti vauros paskirties informacij , fakt ir nuomoni raišk , argument bei poži ri d stym .
- Suprasti loginius ir prasminius ryšius tarp teksto dali ir pastraip , suprasti teksto autoriaus poži r ir nuostatas, apibendrinti svarbi informacij .
- Tinkamai parinkti ir taisyklingai vartoti kalbos medžiag , disponuoti pagrindin mis stilistin mis gramatikos priemon mis, žodžiu ir raštu perteikti informacij iš vienos kalbos kit .
- Suprasti ir teisingai vartoti profesin terminij bei kvalifikuotai komunikuoti su tos pa ios profesijos atstovais.
- Taikyti mokslin užsienio kalb praktikoje raštu ir žodžiu.

4. Dalyko programos sandara, turinys ir studij metodai

Programos apimtis 160 val.:

Paskaitos 20 val.

Seminarai 10 val.

Konsultacijos 50 val.

Savarankiškas darbas 80 val.

5. Programos turinys

Pirmoji dalis skirta gyti žini apie mokslin komunikacij užsienio kalba bei rašymo ir prezentacijos užsienio kalba strategijas.

Antroji dalis skirta mokslini tekst (straipsni , anotacij , santrauk) rašymo užsienio kalba geb jim gijimui: straipsnio užsienio kalba temos, tiksl , uždaviniai , problemos formulavimas, vado ir išvad formulavimas; b dingos mokslinio teksto formuluot s, mokslin s užsienio kalbos klaid tekstuose analizavimas ir taisymas.

Tre ioji dalis skirta komunikavimo užsienio kalba žodžiu geb jim tobulinimui: pristatymo technika ir jos ypatumai užsienio kalba, pranešimo skaitymas, dalyvavimas akademin je diskusijoje.

6. Pagrindiniai studij metodai

Paskaita-diskusija, grupinis darbas, problem analiz , individualus savarankiškas darbas su medžiaga, individuali užduo i rengimas.

7. D stytojai

Programoje d stys humanitarini moksl daktar docent Silvija Rakutien (12 val. paskait , 8 val. seminar), lektor dr. J rat ir nait (8 val. paskait , 2 val. seminar).

Kalbos konsultantai: lektor Vida Janušaitien (vokie i kalba) ir asistent Sandra Adomaitien (angl kalba).

8. Metodinis dalyko programos aprašymas

Vadovėliai, mokymo knygos, mokslinės monografijos, moksliniai straipsniai, dalomoji iliustracinė medžiaga, užduoties paketai, technologinis rangas.

9. vertinimas

Iki egzamino privaloma perskaityti mokslinius straipsnius ar kitą specialybės literatūrą, susijusią su rašomu moksliniu darbu (40 psl.) ir parašyti pranešimą (3 – 5 psl.).

Suminis balas. 100% sudaro: 30% perskaitytos mokslinės specialybės literatūros atsiskaitymas + 20% pranešimo pristatymas žodžiu + 50% baigiamasis teorinis ir praktinis patikrinimas. Baigiamasis patikrinimas – trys praktinės-teorinės užduotys:

1. Kalbėjimas programoje nurodytomis temomis.
2. Teksto dalies (1000 sp.ž.) vertimas be žodyno bei kalbinė analizė.
3. Gramatikos ir leksikos testas.

10. Programos tematika:

PASKAITOS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė (val.)	Dėstytojas
1.	Mokslų komunikacija. Komunikacijos modelių raiška ir kaita mokslinėje literatūroje. Disertacija kaip mokslinio kūrinio raiška.	2	Doc. dr. S. Rakutienė
2.	Bendroji ir specialioji kalba. Mokslinės kalbos funkcijos, mokslinio stiliaus ypatumai, loginė argumentacija, kalbinė jos raiška.	2	Dr. J. ir nait
3.	Terminijos samprata, definicija, semantiniai terminų ypatumai. Terminijos ir bendrosios leksikos santykis.	2	Dr. J. ir nait
4.	Veterinarijos terminų etimologija, sąsajos su lotynų kalba. Terminų sisteminiai ryšiai, norma. Lotyniški terminų transformavimas ir kūrimas.	2	Doc. dr. S. Rakutienė
5.	Duomenų rinkimo instrumentai. Duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir apdorojimas. Informacijos grupavimo ir pateikimo būdai.	2	Doc. dr. S. Rakutienė
6.	Specialybės teksto vertimo pagrindai. Specifiniai leksiniai, analitiniai struktūriniai vertimai.	2	Dr. J. ir nait
7.	Mokslinio straipsnio rašymo pagrindai. Teksto komponavimo principai.	2	Doc. dr. S. Rakutienė
8.	Verbalinė ir neverbalinė komunikacija. Kalbiniai nuomonių reiškimo būdai. Pasirengimas dalyvauti mokslinėse konferencijose.	2	Dr. J. ir nait
9.	Tarptautinė komunikacija. Tarptautinės komunikacijos žiniaraiščių poreikis, jų taikymo sritys. Mokslinė diskusija. Pasirengimas dalyvauti mokslinėje diskusijoje.	2	Doc. dr. S. Rakutienė

10.	Rašto darbai ir pristatymo technika	2	Doc. dr. S. Rakutien
	IŠ VISO	20 val.	

SEMINARAI

Eil. Nr.	Seminaro pavadinimas	Trukm (val.)	D stytojas
1.	Mokslin s literat ros teksto turinio analiz . Pagrindin s mokslin s informacijos interpretacija. Teksto raktiniai žodžiai, raktiniai sakiniai, informaciškai svarb s kiti kalbos elementai. Paragrafo analiz . Pagrindin s paragrafo minties radimas. Paragraf jungimas.	2	Doc. dr. S. Rakutien
2.	Daugiapakopis (orientacinis, detalusis, analitinis) mokslin s literat ros teksto skaitymas.	2	Doc. dr. S. Rakutien
3.	Mokslin s informacijos konspektavimas, perfrazavimas. Probleminis perskaitytos medžiagos tyrimas. Citavimas. Šaltini nuorodos, santrump vartojimas.	2	Dr. J ir nait
4.	Teksto interpretavimas raštu: santraukos rašymas.	2	Doc. dr. S. Rakutien
5.	Anotacijos, pranešimo mokslinei konferencijai rengimas, mokslinei stažuotei reikaling dokument rašymas.	2	Doc. dr. S. Rakutien
	IŠ VISO	10 val.	

11. Baigiamojo patikrinimo užduotys

A. Kalb jimo temos:

1. Profesinis pasirengimas LSMU Veterinarijos akademijoje.
2. Veterinarijos gydytojo / Gyvulininkyst s technologo veikla Lietuvoje ir užsienyje.
3. Studijos ir stažuot s užsienyje, j finansavimas.
4. Mano mokslinis darbas ir disertacijos tema.
5. Veterinarin s medicinos / Gyvulininkyst s technologijos naujienos, j taikomasis pob dis.

B. Mokslinio teksto gramatin raiška

1. Mokslinei kalbai b ding gramatikos reiškini aptarimas, sintaksini konstrukcij apžvalga.
2. Termin morfologiniai ypatumai. Darybos formant apžvalga (priešd liai, šaknys, priesagos). Fleksiškumas ir analitiškumas. Sudurtini termin jungtys.
3. Mokslin s kalbos sakini tipai: vientisiniai, sud tiniai (sujungiamieji, prijungiamieji). Mokslin s kalbos sakinio strukt ra: tiesiogin ir netiesiogin žodži tvarka, inversija, išskyrimas.
4. Moksliniam stiliui b dingi sud tiniai prijungiamieji sakiniai, pažymimieji ir aiškinamieji sintaksini element santykiai.
5. Neveikiamoji r šis, jos vartojimas moksliniame tekste, pasyvinio sakinio strukt ra. Veikiamosios ir neveikiamosios r šies santykis.
6. Moksliniam stiliui b dingi sud tini sakini jungtukai, j vaidmuo sakinyje ir taka sakinio strukt rai.
7. Veiksmažodži nuosakos, j sudarymas ir vartojimas mokslin je kalboje.

8. Veiksmažodžio gramatinės kategorijos. Bendratis konstrukcijų sintaksinės funkcijos. Laikai: dabarties, praeities, ateities veiksmažodžių reiškiniai. Laikų derinimas.
9. Dalyvinių grupių, jų vartojimas.
10. vardis. vardžiai ir šys: asmeniniai, parodomieji, savybiniai, santykiniai, klausiamieji ir kt. vardžių vartojimas moksliniame tekste.
11. Daiktavardžio gramatinės kategorijos. Daiktavardžio ir būdvardžio santykis ir funkcija specialybės tekste. Prieveiksmio vaidmuo sakinyje.
12. Prielinksniai, svarbiausios prielinksnių konstrukcijos, prielinksnių vieta sakinyje.

C. Savarankiškas darbas

Parengti anglų / vokiečių kalba 3-4 puslapių publikuoti tinkamą mokslinį tekstą, susijusį su doktoranto tyrimu kryptimi, ir jį pristatyti.

12. Rekomenduojama literatūra:

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidinio metai ir leidykla
	Lietuvių k.		
1.	Kaip rašyti mokslinį darbą.	L. Rienecker	2003, Aidai
2.	Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai.	K. Kardelis	2005, KTU leidykla
	Anglų k.		
1.	Veterinary journals. Textbooks. Conference proceedings.		2000 - 2011
2.	Farm Animal Breeding and Reproduction, Agricultural Journals		2000 - 2011
3.	Handbook for writers- 2nd.	Lynn Simon and Schuster, Quitman Troyka	New Jersey, USA, 1990
4.	Dictionary of Veterinary Nursing.	Lane D. R., Guthrie S., Griffith S.	Butterworth Heinemann, Elsevier, 2008
5.	Presenting Numbers, tables and charts.	Bigwood S., Spore M.	Oxford, University Press, 2003
6.	Editing and Revising text.	Billingham J.	Oxford, University Press, 2003
7.	Collins. Public Speaking.		Harper Collins, 2005
8.	Giving Presentations.	Billingham J.	Oxford, University Press, 2003
9.	Writing and Presenting in English. The Rosetta Stone of Science	P. Young	2006, Random House.
10.	Mosby's dictionary of medicine, nursing and health professions.		Mosby Elsevier, 2006
11.	Advanced grammar in use.	Hewings M.	Cambridge university press, 2002
	Vokiečių k.		
1.	Texte der veterinärmedizinischen Fachliteratur. Monographien.		2000 - 2011
2.	Texte der zootechnischen Fachliteratur.		2000 - 2011

	Monographien.		
3.	Bausteine Fachdeutsch für Wissenschaftler.	Deppner J.	Julius Groos Verlag, Heidelberg, 1992
4.	Gespräch, besprechung. Diskussion.		Langenscheidt, Berlin, 1989
5.	Mit Erfolg zum Zertifikat.	Eichheim H., Storch G.	Edition Deutsch, München, 1996
6.	Lesen, Hören, Schreiben, Zertifikatstraining Deutsch.	Paaß D. u.a.	Max Hueber Verlag, Ismaning, 1993
7.	Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik.	Dreyer H. Schmitt R.	Max Hueber Verlag, Ismaning, 2008
8.	Fit für den TestDaf.	Roche J.M.	Max hueber Verlag, Ismaning, 2005
9.	Gegenwartsdeutsch I. Moderne Kommunikation.	J.Daunorien ir kt.	Vilniaus universiteto leidykla, 2008
10.	Deutschland in Europa – Europa in Deutschland.	Seel H.	Internationes, Bonn, 1995

**VETERINARINIS MEDICINOS AKADEMINIS KALBA:
MOKSLINIS MEDŽIAGOS INTERPRETACIJA UŽSIENIO KALBA**

DOKTORANTŲ ROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMOS
ANOTACIJA

Dalyko studijų bendroji apimtis: 4 kreditai (160 val.): paskaitos (20 val.), seminarai (10 val.), savarankiškas darbas (80 val.).

Programos koordinatorius Kalbų ir edukacijos katedros docentas dr. Silvija Rakutienė

Programa skirta LSMU žemės ūkio mokslų srities Veterinarinio medicinos krypties doktorantams.

Pagrindinis programos tikslas: padėti veterinarinio medicinos mokslų krypties doktorantams gyti komunikavimo raštu ir žodžiu mokslinėje užsienio kalboje kompetencijas.

Programos uždaviniai:

1. Lavinti mokslų kalbos vartojimo gūdžius bei gebėjimą interpretuoti specialybės literatūrą užsienio kalboje.
2. Ugdyti mokslinio teksto probleminio suvokimo ir rašymo gūdžius.
3. Suteikti žinių apie mokslinį komunikaciją raštu ir žodžiu bei ugdyti komunikavimo užsienio kalboje gebėjimus.

Dalyko programos turinys

Programos turinys apima tris dalis.

Pirmoji dalis skirta gyti žinių apie mokslinį komunikaciją užsienio kalboje bei rašymo ir prezentacijos užsienio kalboje strategijas.

Antroji dalis skirta moksliniam tekstui (straipsniams, anotacijoms, santraukoms) rašymo užsienio kalboje gebėjimui: straipsnio užsienio kalboje temos, tikslai, uždaviniai, problemos formulavimas, vado ir išvadų formulavimas; bdingos mokslinio teksto formuluotės, mokslinio užsienio kalbos klaidų tekstuose analizavimas ir taisymas.

Trečioji dalis skirta komunikavimo užsienio kalboje žodžiu gebėjimų tobulinimui: pristatymo technika ir jos ypatumai užsienio kalboje, pranešimo skaitymas, dalyvavimas akademinėje diskusijoje.

Pagrindiniai metodai: paskaita-diskusija, grupinis darbas, problemų analizė, savarankiškas darbas su medžiaga, individuali užduoties rengimas.

Programa
VETERINARINIS MEDICINOS AKADEMINIS KALBA:
MOKSLINIS MEDŽIAGOS INTERPRETACIJA UŽSIENIO KALBA
vykdys Kalbų ir edukacijos katedra